

**SAĞLIK BİLİMLERİ EĞİTİM PROGRAMLARI
DEĞERLENDİRME VE AKREDİTASYON DERNEĞİ**

MANİSA CELAL BAYAR ÜNİVERSİTESİ

SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ

EBELİK BÖLÜMÜ

EBELİK PROGRAMI

KESİN RAPOR

TAKIM ÜYELERİ

Takım Başkanı: Prof. Dr. Sema YILMAZ

Değerlendirici: Doç. Dr. Tuba UÇAR

Değerlendirici: Doç. Dr. Hafize ÖZTÜRK CAN

Gözlemci: Arş. Gör. Dr. Sibel OCAK AKTÜRK

Öğrenci Değerlendirici: Uzman Ebe Sevgi BEYAZGÜL

17-19 Aralık 2023

Manisa-Türkiye

1. DEĞERLENDİRME

Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Değerlendirme ve Akreditasyon Derneği (SABAK) Sağlık Bilimleri Eğitim Programları Akreditasyon Kurulu (SAK), Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin Ebelik lisans programının ilk genel değerlendirmesini “**SABAK Değerlendirme Ölçütleri**”ne göre yapmıştır. Rapor, değerlendirme takımının, öz değerlendirme raporlarının incelenmesi ile başlayan ve Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi Ebelik Bölümü'ne yapılan ziyaret ile biten süreçle oluşan ön değerlendirmelerini ve Üniversite'nin 30-gün yanıtında sunulan bilgiler ve gelişmeler ışığında oluşturulan son değerlendirmelerini bütünlük olarak aktaracak şekilde yapılandırılmıştır.

SABAK değerlendirmelerinin temel amacı, ülkemizdeki sağlık bilimleri eğitiminin kalitesinin yükseltilmesini özendirmek ve desteklemektir. Dolayısıyla bu raporda yer alan değerlendirmelerin, kurum tarafından, eğitim programlarını iyileştirme çalışmalarına yardımcı olacak dış değerlendirme bulguları olarak algılanması beklenmektedir.

2. GİRİŞ

Manisa Celal Bayar Üniversitesi 11 Temmuz 1992 tarihinde resmi olarak Manisa Celal Bayar Üniversitesi adıyla kurulmuştur. Manisa Celal Bayar Üniversitesi 15 fakülte, 2 yüksekokul, 15 meslek yüksekokulu, 3 enstitüsü, 32 araştırma merkezi ve 1 araştırma uygulama hastanesi (Hafsa Sultan Hastanesi) olmak üzere toplam 68 birim ile eğitim ve öğretime devam etmektedir.

Sağlık Bilimleri Fakültesi, Ebelik Programı 1997 yılında Manisa Sağlık Yüksekokulu (SYO) faaliyete geçtikten sonra, 1999-2000 Eğitim-Öğretim yılında ilk öğrenci alımına başlamıştır. Program, lisans düzeyinde ilk mezunlarını 2003 yılında vermiştir. Manisa Sağlık Yüksekokulu 08.04.2016 tarihli ve 29678 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Bakanlar Kurulu Kararı ile kapatılmış, Sağlık Bilimleri Fakültesi (SBF) kurulmuştur. Ebelik Programı kuruluşundan bu yana Manisa SYO olarak 818 öğrenci, SBF olarak 255 öğrenci lisans düzeyinde mezun vermiştir. Ebelik Programından mezun olan toplam öğrenci sayısı 1073'tür. Manisa Celal Bayar Üniversitesi (MCBÜ) Sağlık Bilimleri Enstitüsü (SBE) Ebelik Anabilim Dalı'nda 2011 yılında Ebelik Tezli Yüksek Lisans Programı kurulmuş olup, 2012 Eğitim-Öğretim yılında ilk öğrenci alımına başlamıştır. Tezsiz Yüksek Lisans Ebelik Programı 2013 yılında kurulmuş ve eğitime başlamıştır. Ebelik Doktora Programı, 2015 yılında kurulmuş olup 2014-2015 Eğitim-Öğretim yılı Bahar döneminde eğitime başlamıştır. Güncel olarak mezun Tezli Yüksek Lisans Programı öğrenci sayısı 27, Tezsiz Yüksek Lisans programı öğrenci sayısı

21 ve Doktora programı öğrenci sayısı 6'dır. Ebelik Anabilim Dalında 48 öğrenci lisansüstü eğitime devam etmektedir. Ebelik Bölümünün öğretim kadrosu; 4 Doçent, 4 Doktor Öğretim Üyesi, 2 Öğretim Görevlisi Dr., 3 Araştırma Görevlisi Dr., 1 Araştırma Görevlisi olmak üzere toplam 14 öğretim elemanından oluşmaktadır.

Aşağıda, 17-19 Aralık 2023 tarihleri arasında Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi'nin incelenen Ebelik Lisans Programına ilişkin kesin raporu sunulmuştur. Bu rapora göre; incelenen program ile ilgili olarak "Program Profili" başlığı altındaki bölümde sırasıyla akreditasyon ölçütleri ayrı ayrı irdelenmiştir. "Eğitim Programı" (Ölçüt 1), "Program Çıktıları" (Ölçüt 2), "Öğrenciler" (Ölçüt 3), "Öğretim Elemanları" (Ölçüt 4), "Altyapı" (Ölçüt 5), "Yönetim Yapısı" (Ölçüt 6), "Kurum Desteği ve Maddi Kaynaklar" (Ölçüt 7), "Sürekli Yenileme ve Gelişim" (Ölçüt 8), "Disipline Özgü Ölçütler" (Ölçüt 9). Raporun, üçüncü bölümünde incelenen programla ilgili "sonuçlar ve önerilere" yer verilmiştir.

3. PROGRAM PROFİLİ

Ölçüt 1. Eğitim Programı

Güçlü Yanlar

- Eğitim planı güncellemesinin belli aralıklarla sistematik olarak yapılması
- Programın yerel dış paydaşlar ile koordinasyon halinde olması
- Eğitim planının uygulanmasında çeşitli yöntemlerin belirlenmiş olması
- Programın Uygulamalı Eğitimler ve Staj Yönergesi'nin bulunması
- Mezun karnesi ve mezun mentörlüğü pilot projesi bulunması
- Programın seçmeli ders havuzunun fakülte ve üniversiteyi kapsamaması
- Eğitim programının amaçlarının gerçekleştirilmesi için farklı düzeydeki hastanelerde klinik uygulama yapma imkânının bulunması
- Klinik karar verme becerilerinin geliştirilmesini sağlayacak simülasyon merkezinin bulunması

Gelişmeye Açık Yanlar

- Programın eğitim amaçlarına ulaştığını değerlendirmek için paydaşlardan alınan geri bildirimlere ilişkin PUKÖ döngüsünün kapatılması
- Eğitim planındaki alan derslerinin uygulama ve teorik olarak iki ayrı ders şeklinde yer alması
- Mesleki uygulama gerektiren dersin müfredatta sadece teorik olarak görülmesi
- UBS'deki her bir dersin ölçme değerlendirme yöntemlerinin ve eğitim öğretim tekniklerinin ders bilgi paketlerine entegre edilmesi

Ölçüt 2. Program Çıktıları ve Değerlendirme

Güçlü Yanlar

- Program çıktılarının tüm derslerin öğrenim çıktılarıyla eşleşecek nitelikte olması
- Program çıktılarını belirleme yönteminde iç ve dış paydaş görüşlerinin alınması
- Program çıktılarının TYYÇ ve SABAK yeterlilikleri ile uyumlu olması

Gelişmeye Açık Yanlar

- Program çıktılarının değerlendirilmesinde sadece mezuniyet kriterlerinin takip edilmesi
- Program çıktılarının değerlendirilmesinde alınan kapsamlı paydaş görüşleri doğrultusunda PUKÖ çevirimlerinin kapatılması

Ölçüt 3. Öğrenciler

Güçlü Yanlar

- Öğrenci danışmanlık sisteminin aktif ve etkin şekilde yürütülmesi
- Öğrenci geri bildirimlerinin çok yönlü ve sistematik olarak alınması ve iyileştirmelerde göz önünde bulundurulması
- Öğrencilerin “Ebelik Kulübü”nün olması ve bu kulübün düzenli olarak bilimsel, sosyal etkinlikler düzenlemesi,

- Öğrencilerin projelerde yer alması ve etkinliklere katılım konusunda teşvik edilmesi
- Akran yönderliğinin olması
- Öğrencilere sağlanan altyapı ve olanakların bulunması
- Öğrenci aidiyet ve memnuniyetinin yüksek olması

Gelişmeye Açık Yanlar

- Öğrencilerin değişim programlarından faydalanması için kontenjanın artırılması
- Öğrenci memnuniyetleri değerlendirilmekle birlikte, bu değerlendirilmenin PUKÖ döngüsünün kapatılması için kullanılması
- Öğrenci temsiliyeti olmakla birlikte, karar mekanizmalarında yer alması

Ölçüt 4. Öğretim Elemanı

Güçlü Yanlar

- Öğretim elemanlarının, öğrenci danışmanlığını aktif ve özverili şekilde yürütmesi
- Öğretim elemanlarının klinik deneyimlerinin olması
- Öğretim elemanlarının akademik çalışmalar ve projeler yürütmesi
- Öğretim kadrosunun programın etkin bir şekilde sürdürülmesi ve geliştirilmesini sağlayacak yetkinlikte olması
- Öğretim elemanlarının STK ve mesleki dernekler ile iş birliklerinin olması
- Öğretim elemanlarının fakülte ve üniversitede bulunan diğer bölümler ile iletişim ve iş birliklerinin iyi düzeyde olması

Gelişmeye Açık Yanlar

- Akademik yükseltmelerde bekleme süresinin olması
- Ebelik alanında doktorasını tamamlamış öğretim üyelerinin istihdamının artırılması

- Akademik performansı geliştirmeye yönelik öğretim elemanlarının desteklenmesi
- Araştırma görevlisi sayısının artırılması

Ölçüt 5. Alt Yapı

Güçlü Yanlar

- Eğitim için kullanılan alanlar ve teçhizatın yeterli/ olması
- YÖK'ün belirlediği programı sürdürmek için gerekli asgari koşulları sağlayan laboratuvar alanları ve eğitim araçlarına sahip olması
- Microsoft bilişim alt yapısının ve uygulamalarının yüz yüze ve uzaktan eğitim için kullanılabilir olması
- Öğrencilerin sosyalleşmesini ve spor yapmasını sağlayacak alanların olması
- Gençlik merkezinin bulunması

Gelişmeye Açık Yanlar

- Programa özgü öğrenme kaynaklarının ulaşılabilir şekilde artırılması
- Özel gereksinimli bireyler için kapasitenin geliştirilmesi
- Eğitim programının yürütüldüğü alanların iş sağlığı güvenliğinin sağlanması

Ölçüt 6. Yönetim Yapısı

Güçlü Yanlar

- Akademik ve idari personelin yeterli sayıda olması;
- Görev tanımlarının belirlenmiş ve web sayfasında yayınlanmış olması
- Arşiv için yeni düzenlemelerin getirilmiř olması
- Kalite güvence sistemini benimsemiř bir yönetim sisteminin olması

- Fakülte dokümantasyonunda TS EN ISO 9001:2015 kalite yönetim sisteminin kurulmuş olması
- Üniversitenin YÖKAK tarafından 2 yıl kurumsal akreditasyon almış olması

Gelişmeye Açık Yanlar

- Arşiv sisteminin sürekliliğinin sağlanması

Ölçüt 7. Kurum Desteği ve Maddi Kaynaklar

Güçlü Yanlar

- Projelerden destek alınarak eğitim faaliyetlerinin güçlendirilmesi
- Bölümün döner sermaye sistemi ile fakülteye katkı sağlaması
- Fakülte yönetiminin dış paydaşlar ile güçlü ilişkiler kurması

Gelişmeye Açık Yanlar

- İdari personel sayısının artırılması

Ölçüt 8. Sürekli Değerlendirme ve İyileştirme

Güçlü Yanlar

- Yapılan faaliyetlerin izlenmesi için program olarak İş Planı Takvimi geliştirilmesi
- Stratejik plan oluşturulması

Gelişmeye Açık Yanlar

- Programın tüm ölçütleri için ölçme ve değerlendirme yapılmış olmakla birlikte elde edilen sonuçların sürekli iyileştirmeye yönelik PUKÖ döngülerinin kapatılması ve sistematik olarak izlenmesi

Ölçüt 9. Disipline Özgü Ölçütler

Gelişmeye Açık Yanlar

- Eğitim programının EUÇEP ve ulusal düzenlemeler çerçevesinde gözden geçirilmesi

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

SABAK tarafından yapılan bu değerlendirmede, tarafımıza kanıtlarıyla birlikte sunulan ÖDR ve yapılan saha ziyareti sonucunda, SABAK ölçütleri de göz önünde bulundurularak, incelenen Manisa Celal Bayar Üniversitesi Ebelik Programının, güçlü ve gelişmeye açık bazı yanlarının varlığı tespit edilmiştir. ÖDR ve saha ziyareti sırasındaki gözlemler ve görüşmeler sonucunda, programın kalite süreçlerine ilişkin çalışmaları yansıttığı görüşüne varılmıştır. Sonuç olarak, SABAK ölçütleri kapsamında Manisa Celal Bayar Üniversitesi Ebelik Programının eğitim programı, program çıktıları, planlama ve uygulamaların mevcut olduğu, kontrol etme ve önlem alma süreçlerinde güçlü yanlarının varlığına rağmen gelişmeye açık yanlarının da olduğu belirlenmiştir.

Öneriler

- ✓ Tüm ölçütler bazında gelişmeye açık yanların dikkate alınarak gerekli iyileştirmelerin yapılması
- ✓ Bölümde alanında yetkin ve deneyimli öğretim üyeleri bulunmasına rağmen bölüm öğretim kadrosunun ebelik alanından öğretim üyeleri ile zenginleştirilmesi,
- ✓ Eğitim planında yer alan tüm derslerin izlencelerinin eğitim öğretim yöntemlerini gösterecek şekilde güncellenmesi ve sisteme entegrasyonun sağlanması,
- ✓ Programın PUKÖ çevrimlerinin kapatılması konusunda tüm ölçütleri kapsayan sistematik izlemeleri yapması önerilmektedir.

Saygılarımızla

Prof. Dr. Sema YILMAZ

Takım Başkanı